

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА
ОСТРОГРАДСЬКОГО**

СХВАЛЕНО

Вченою радою КрНУ
від 26 квітня 2024 року
протокол № 9

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ректора КрНУ
від 26 квітня 2024 р. № 71-1

ПРОГРАМА

фахового іспиту

при вступі на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра
за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа
та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»

2024 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: робочою групою зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування») Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: проф. Загірняк Д.М.,
доц. Глухова В.І.,
доц. Крот Л.М.,
доц. Хоменко Л.М.,
доц. Онищенко О.В.

Розглянуто на засіданні кафедри обліку і фінансів
«03» квітня 2024 року, протокол № 9

Обговорено та затверджено вченою радою факультету економіки і управління
«16» квітня 2024 року, протокол № 8

Розглянуто на засіданні Приймальної комісії
«25» квітня 2024 року, протокол № 5

ВСТУП

Приймальна комісія Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (далі КрНУ) допускає до участі у фаховому іспиті при вступі на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» вступників, які здобули раніше освітній ступень бакалавра або освітній ступень магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

МЕТА ФАХОВОГО ІСПИТУ

Метою фахового іспиту є перевірка здатності до опанування освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступник має виявити базові знання з теорії та практики дисциплін, що виносяться на фаховий іспит: фінансова звітність підприємств, фінансовий аналіз, оподаткування суб'єктів господарювання, бюджетна система, фінансовий облік, управлінський облік, фінанси підприємств, банківська система, страхування. Має знати сутність процесів організації фінансів, обліково-аналітичної діяльності на підприємствах різних форм власності, методи їх дослідження; уміти здійснювати вибір відповідних розрахункових методик, застосовуючи при цьому методичний апарат та інструментарій зазначених дисциплін. Повинен продемонструвати навички творчого, критичного погляду на поставлені практичні завдання та розробки обґрунтованих пропозицій щодо їх розв'язання.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ
2. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ
3. ПОДАТКОВА СИСТЕМА
4. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА
5. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК
6. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК
7. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ
8. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА
9. СТРАХУВАННЯ

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

1. Загальні вимоги до фінансової звітності.
2. Регулювання фінансової звітності в Україні.
3. Мета та склад фінансової звітності.
4. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності.
5. Баланс (Звіт про фінансовий стан).
6. Призначення балансу та його структура.
7. Актив балансу. Визначення, оцінка та класифікація активів.
8. Особливості оцінки та розкриття в балансі необоротних активів.
9. Склад, оцінка та відображення в балансі оборотних активів.
10. Характеристика статей власного капіталу та порядок їх відображення в балансі.
11. Визначення, оцінка та класифікація зобов'язань.
12. Загальна характеристика Звіту про фінансові результати.
13. Визнання, класифікація та оцінка доходів і витрат у Звіті про фінансові результати.
14. Визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду.
15. Визначення економічних елементів операційних витрат.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>.
2. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»:URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0336-13>.
3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0433201-13>.
4. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/929_010?lang=uk
5. Про затвердження перекладу таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності. URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/452%20%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7.pdf>
6. Бudyко О.В., Губський Ю.Г. Особливості формування консолідованої фінансової звітності підприємства. Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету. 2023. № 2(7) С. 92-97.
7. Бондар М. І., Верига Ю. А. Звітність підприємств : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 570 с.
8. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навч. посіб. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
9. Костюченко В.М., Уманців Г.В., Фоміна О.В. Консолідація фінансової звітності: підручник. Київ: Київ. нац.торг. екон. ун т, 2021. 388 с.
10. Лень В.С., Гливенко В.В. Звітність підприємства : навч. посіб К. : Каравела, 2019. 676 с.
11. Левицька С. О., Лебедзевич Я. В., Осадча О. О. Звітність підприємства : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 240 с.
12. Міжнародні стандарти фінансової звітності : навч. посібник / укл. М.М. Танасієва, Т.М. Ковальчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 224 с.
13. Плаксієнко В. Я., Верига Ю. А., Кулик В. А., Карпенко Є. А. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2019. 509 с.

14. Фінансовий облік : підручник/ Я. Д. Крупка, З .В. Задорожний , П.Н. Денчук та ін. Тернопіль : ЗУНУ, 2020, 482 с.

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

1. Сутність і завдання фінансового аналізу.
2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.
3. Види фінансового аналізу.
4. Економічна сутність і структура активів підприємства.
5. Аналіз динаміки складу і структури активів підприємства.
6. Аналіз складу і структури необоротних активів підприємства.
7. Аналіз складу і структури оборотних активів.
8. Аналіз запасів підприємства.
9. Аналіз дебіторської заборгованості.
10. Економічна сутність і структура джерел формування капіталу підприємства.
11. Аналіз динаміки складу і структури джерел фінансових ресурсів.
12. Аналіз складу і структури власного капіталу підприємства.
13. Аналіз складу і структури поточних зобов'язань.
14. Сутність платоспроможності і ліквідності та їх значення.
15. Сутність фінансової стійкості.
16. Методика розрахунку та аналіз відносних показників фінансової стійкості.
17. Економічна сутність і види фінансових результатів.
18. Горизонтальний аналіз формування фінансових результатів.
19. Методика розрахунку показників рентабельності та їх аналіз.
20. Поняття та види банкрутства підприємства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Берест М.М. Фінансовий аналіз [Електронний ресурс]: навч. посіб. / М.М. Берест; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2017. 163 с.
2. Виговська Н.Г., Полчанов А.Ю., Литвинчук І. В., Виговська О. А., Полчанов

- О. Ю. Оцінка фінансового потенціалу підприємств ІТ-галузі в Україні. Економіка, управління та адміністрування. 2022. № 3(101). С. 81–86.
3. Ковальчук Н. О., Гаватюк Л. С., Єрміїчук Н. І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с.
 4. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022, № 43.
 5. Загурський О.М. Фінансовий аналіз. Кредитно-модульний курс. К. ЦУЛ. 2019. 472 с.
 6. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2020. 434 с.
 7. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / [С. І. Самайчук, В. М. Крикунова, Н. С. Танклевська]; ДВНЗ "Херсон. держ. аграр. ун-т". - Херсон: ОЛДІПЛЮС, 2019. 215 с.
 8. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Н. О. Ковальчук, Л. С. Гаватюк, Н. І. Єрміїчук; Чернівец. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2019. 336 с.
 9. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2018. 522 с.
 10. Фінансовий аналіз підприємства: методика та практика: навч. посіб. / Трусова Н. В., Терещенко М. А ; Тавр. держ. агротехнол. унт. - 2-ге вид. Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2019. 272 с.
 11. Фінансовий аналіз: теорія і практика (у схемах і таблицях) : навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна ; Чернігів. нац. технол. унт. - Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2019. 435 с.
 11. Чепка В., Свідерська І., Гавриленко Ю. Фінансовий стан підприємства: теоретичні основи. Інвестиції: практика та досвід. 2020, № 19-20. С. 96-102.
 12. Череп А. В., Гамова О. В., Козачок І. А. Фінансовий аналіз : навч. посіб. К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. 268 с.

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

1. Сутність і суспільне призначення податків.
2. Функції податків, їх сутність та особливості прояву.
3. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика.
4. Місцеві податки і збори та їх характеристика.
5. Податкова система: сутність, основи побудови.
6. Сутність, платники, ставки податку на доходи фізичних осіб.
7. Сутність, платники, база оподаткування військовим збором.
8. Платники, об'єкти та база оподаткування єдиним соціальним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Ставки ЄСВ, особливості їх застосування.
9. Сутність та значення екологічного податку. Платники, податкові агенти, об'єкт, ставка і база оподаткування екологічного податку.
10. Сутність, платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком. Підакцизні товари та ставки.
11. Мито: сутність, платники, об'єкт оподаткування, ставки.
12. Склад рентної плати. Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування за рентною платою (водних та лісових ресурсів).
13. Сутність податку на додану вартість і його платники.
14. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. База оподаткування та ставки податку на додану вартість.
15. Сутність спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
16. Групи платників єдиного податку. Ставки єдиного податку.
17. Сутність та значення податку на прибуток підприємства, його законодавче регулювання. Платники податку на прибуток підприємства.
18. Об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємства. Ставки податку на прибуток та порядок його обчислення.
19. Види податкових перевірок.
20. Види штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко В. Л., Тучак Т. Податкова система: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 416 с.
2. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система: підручник. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ: Знання України, 2019. 567с.
3. Бак Н. А. Податкова система України: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2017. 135 с.
4. Іванов Ю. Б., Тищенко В. Ф., Найденко О. Є.. Податкова система: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 408 с.
5. Лютий І. О. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 456 с.
6. Мединська Т. В., Власюк Н. І. Податкова система: навчальний посібник. 3-тє вид. Львів: Магнолія. 2017. 424 с.
7. Миргородська Л. О. Фінансові системи зарубіжних країн: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 320 с.
8. Непран А. В., Тимченко І. Є., Левчук О. М. Податкова система: практикум. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2019. 255 с.
9. Оподаткування в Україні: навчальний посібник / за ред. Н. І. Редіної Київ: Центр учбової літератури, 2019. 544 с.
10. Податкова система: навчальний посібник / І. С Волохова та ін. Харків: Діса плюс, 2019. 402 с.
11. Юрчишена Л. В. Податкова система: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів та контролю якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни. Вінниця, 2018. 230 с.
12. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

1. Сутність, призначення і роль бюджету держави.
2. Соціально-економічна сутність, призначення та роль бюджету.
3. Складові частини бюджету.
4. Бюджетна політика держави. Економічна сутність, складові та види

бюджетної політики.

5. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.
6. Сутність бюджетного дефіциту та профіциту бюджету.
7. Причини виникнення, види бюджетного дефіциту.
8. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
9. Поняття та склад бюджетної системи України.
10. Бюджетна класифікація та її складові.
11. Учасники бюджетного процесу та характеристика їхніх функцій.
12. Склад та види доходів Державного бюджету України.
13. Склад та види доходів місцевих бюджетів.
14. Склад та види видатків Державного бюджету України.
15. Склад та види видатки місцевих бюджетів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бюджетна система: підручник / за ред. В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко, З. М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 460 с.
2. Бюджетна система: підручник / [І. В. Алексєєв та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2019. 399 с.
3. Бюджетна система: навч. посіб. для студентів закл. вищ. освіти / Є. М. Гелеверя ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків : Панов А. М., 2018. 234с.
4. Бюджетна система: навч. посіб./Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н.Г.; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: ТНЕУ, 2019. 327 с.
5. Бюджетна система: навч. посіб. / Наталія Проць; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 267с.
6. Бюджетна система: навч.-метод. посіб. / В. В. Бутенко ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса : ОНУ, 2018. 339 с.
7. Бюджетна система України: навчальний посібник в схемах і таблицях / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В.,Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
8. Бюджетний Кодекс України № 2456-VI від 08.07.2010 р., із змінами. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

9. Юшко С. В. Практикум із бюджетної системи [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. В.Юшко; ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 187 с.
10. Ярошевич Н.Б. Бюджетна система: Практикум: Навчальний посібник / Н.Б.Ярошевич, І.Ю.Кондрат, А.І.Якимів- Львів.: «Новий Світ-2000», 2019. 400 с.

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

1. Сутність та завдання фінансового обліку. Характеристика видів обліку.
2. Предмет та об'єкти фінансового обліку.
3. Метод фінансового обліку (сутність та складові елементи: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, рахунки, подвійний запис, баланс, звітність).
4. Облікова політика підприємства.
5. Облік грошових коштів на рахунках в банках і в касі підприємства.
6. Облік дебіторської заборгованості.
7. Облік основних засобів.
8. Методи нарахування та облік амортизації основних засобів.
9. Облік нематеріальних активів.
10. Методи оцінки запасів у разі їх вибуття.
11. Облік виробничих запасів.
12. Облік витрат основного виробництва та собівартості випуску готової продукції (робіт, послуг).
13. Облік готової продукції.
14. Облік кредитів банку.
15. Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги.
16. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці.
17. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом (ПДВ, податок на прибуток, ПДФО, військовий збір) та розрахунками зі страхування (ЄСВ).
18. Облік доходів за видами діяльності.
19. Облік витрат діяльності підприємства.
20. Облік фінансових результатів діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/996-14>.
2. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>.
3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ; Мінфін України від 07.02.2013 № 73 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0336-13>.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Інструкція; Мінфін України від 30.11.1999 № 291 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99>.
5. Про затвердження Національного Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ; Мінфін України від 02.09.2014 № 879 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1365-14>.
6. Бурденко І. М. Фінансовий облік – 1: конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2018. 85 с.
7. Верига Ю.А., Гладких Т.В., Орищенко М.М. Фінансовий облік. Київ: Центр учбової літератури, 2023, 492 с.
8. Краєвський В.М., Колісник О.П., Гуріна Н.В. Фінансовий облік : навчальний посібник. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.
9. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Денчук П.Н. Фінансовий облік : підручник; 3-тє вид., доп. та перероб. [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с.
10. Плаксієнко В.Я., Верига Ю.А., Кулик В.А., Карпенко Є.А. Облік, оподаткування та аудит : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Київ : ЦУЛ, 2019. 509 с.

11. Плиса В.Й., Плиса З.П. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Львів : Видавництво ННВК «АТБ», 2023. 302 с.
12. Скоробогатова Н.Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб., Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2017. 248 с.
13. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика. К: Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
14. Слюсаренко В.Є. Практикум з бухгалтерського обліку: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2017. 388 с.
15. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підручн. К.: Алерта, 2017. 174 с.

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

1. Завдання управлінського обліку в системі менеджменту.
2. Види інформації для цілей прийняття рішень користувачами (історична і прогнозна, фінансова і управлінська інформація).
3. Класифікація витрат для цілей оцінки запасів і визначення фінансового результату (витрати на продукцію і витрати періоду, прямі і непрямі витрати, основні і накладні витрати)
4. Класифікація витрат для цілей прийняття управлінських рішень (змінні і постійні витрати, релевантні і нерелевантні витрати, дійсні, альтернативні і диференціальні витрати).
5. Класифікація витрат для цілей контролю (контрольовані і неконтрольовані витрати).
6. Аналіз поведінки витрат. Змінні і постійні витрати, умовно- змінні і умовно-постійні витрати.
7. Цілі і сутність калькулювання витрат.
8. Мета і методи СVP-аналізу.
9. Розрахунок і інтерпретація точки беззбитковості в натуральних одиницях і вартісному вимірі для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).
10. Розрахунок і інтерпретація обсягу діяльності в натуральних одиницях і вартісному вимірі для отримання цільового прибутку для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).
11. Сутність бюджетування.

12. Організація бюджетування на підприємстві.
13. Види і послідовність складання бюджетів.
14. Сутність центрів відповідальності.
15. Види центрів відповідальності: центри витрат, центри прибутку і центри інвестицій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Голов С.Ф. Управлінський облік. Київ : Центр навчальної літератури, 2023. 532 с.
2. Гуцаленко Л.В., Колеснікова О.М., Лепетан І.М., Марчук У.О., Мельянкova Л.В. Управлінський облік: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 370 с.
3. Задорожний З.-М. В. Управлінський облік: приклади, задачі, тести : навч. посіб. / З.-М. В. Задорожний, І. Я. Омецінська, Л. Т. Богуцька. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с.
4. Онищенко О.В. Впровадження стратегічного управлінського обліку в практику сучасних підприємств на глобальному ринку авіаперевезень. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics». № 14(2019). 2019. С.211–217. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue-14-2019/>. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-33](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-33).
5. Охотнік С.І., Свічкач Н.М. Управлінський облік: від теорії до практики, Київ : Акцент ПП, 2023. 512 с.
6. Партин Г. О. Управлінський облік, Львів : Львівська політехніка, 2023. 672 с.
7. Пилипів Н. І., Максимів Ю. В., П'ятничук І. Д. Управлінський облік : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ, 2018. 380 с.
8. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика. К: Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
9. Управлінський облік: навч. посібник / В. Д. Зелікман, І. М. Ізвєкова, Р. Б. Сокольська та ін. Дніпро: НМетАУ, 2017. 198 с.
10. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 795 с.

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

1. Сутність фінансів підприємств та їх функції.
2. Фінансові ресурси (кошти) підприємств.
3. Сутність прибутку як результату фінансово- господарської діяльності підприємства.
4. Формування та розподіл прибутку.
5. Економічна сутність і призначення необоротних активів.
6. Склад і структура необоротних активів.
7. Основні засоби підприємства, їх сутність та характеристика.
8. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Знос і амортизація основних засобів.
9. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень.
10. Сутність і методи обчислення рентабельності.
11. Собівартість продукції та її вплив на прибуток.
12. Готівкові і безготівкові розрахунки.
13. Сутність грошових потоків підприємства. Класифікація грошових потоків (за видами діяльності, вхідний/вихідний).
14. Організація фінансів підприємств.
15. Прямі податки підприємств.
16. Непряме оподаткування підприємств.
17. Сутність оборотних активів у господарській діяльності підприємств. Класифікація оборотних активів.
18. Необхідність і сутність кредитування підприємств.
19. Капітал підприємства та його формування.
20. Фінансове планування на підприємстві.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аранчій В. І. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В. І. Аранчій, В. Д. Чумак, Л. В. Бражник. Полтава: РВ ПДАА, 2018. 350 с.
2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.

3. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. К.: Кондор - Видавництво, 2016. 378 с.
4. Довгань Л.П. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / Л.П. Довгань, М.Д. Бедринець. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
5. Добрава Н. В. Основи бізнесу : навч. посіб. / Н. В. Добрава, М. М. Осипова, М. О. Бондаренко. Одеса, 2018. 305 с.
6. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н.М. Любенко. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
7. Курило О.Б. Фінанси підприємств: підручник / О.Б. Курило, Л.П.. Бондаренко, О.Й. Вівчар, О.М. Чубка. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
8. Фінанси підприємств : підручник / Н.О. Власова, В.А. Міщенко, Т.В. П'ятак та ін. – Харків: Світ Книг, 2018. 437 с.
9. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В.І. Аранчій, В.Д.Чумак, Л.В. Бражник. 2-ге вид., розшир. та допов. Полтава: РВ ПДАА, 2018. 350 с.
10. Фінанси підприємств : підручник / Н.О. Власова, В.А. Міщенко, Т.В. П'ятак та ін. Харків: Світ Книг, 2018. 437 с.

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА

1. Банківська система: суть та місце в фінансово-економічній системі країни.
2. Принципи побудови та типи банківських систем.
3. НБУ: правові основи функціонування, завдання, функції.
4. Повноваження, компетенції, операції НБУ.
5. Інструменти грошово-кредитної політики НБУ.
6. Призначення, форми, принципи і функції банківського нагляду.
7. Економічні нормативи регулювання діяльності банків.
8. Капітал банку: структура і функції.
9. Регулятивний капітал банку: призначення, джерела формування.
10. Залучені та запозичені кошти банків.
11. Активи банку та активні операції: призначення, відмінності, класифікація.
12. Сутність та класифікація банківських кредитів.
13. Основи організації, способи і форми грошових розрахунків.

14. Форми безготівкових розрахунків та їх характеристика.
15. Доходи та витрати банку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Банківська система: навчальний посібник / за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
2. Банківська система : підручник / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. 536 с.
3. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. / уклад. : О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.
4. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 368 с.
5. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 364 с.
6. Діяльність банків на кредитному ринку в умовах асиметрії інформації: монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л.В. Кузнецової. Одеса. : ОНЕУ, 2015. 292 с.
7. Іванчук Н.В. Гроші і кредит : навч. посібник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
8. Катан Л. І., Демчук Н. І., Бабенко-Левада В. Г., Журавльова Т. О. Банківська система : навч. посіб. / за ред. І. М. Мазур. Дніпро : Пороги, 2017. 444 с.
9. Косова Т., Папаїка О. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 228 с.
10. Кредитна діяльність банків України : проблеми та перспективи розвитку : монографія / За ред. В. В. Коваленко. Одеса : Видавництво «Атлант», 2015. 217 с.
11. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] / Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. URL.: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
12. Стечишин Т. Б. Банківська справа: навчальний посібник / Т. Б. Стечишин, Б. Л. Луців. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. –Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 404 с.
13. Сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

14. Чайковський Я. І. Організація платіжних операцій банків : навчальний посібник. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 232 с.
15. Шелудько С.А. Міжнародні стандарти банківської справи: навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 260 с.

СТРАХУВАННЯ

1. Виникнення та сутність страхування.
2. Види страхування та форми страхових відносин.
3. Функції та принципи страхування.
4. Класифікація страхування за об'єктами.
5. Поняття та види страхових ризиків.
6. Сутність та структура страхових тарифів.
7. Структура страхового ринку та суб'єкти страхового ринку.
8. Страхові посередники в системі реалізації страхових послуг.
9. Страхові компанії: види та значення.
10. Органи нагляду за страховою діяльністю та їх функції.
11. Суть та види особистого страхування.
12. Обов'язкові види страхування. Загальна характеристика медичного страхування.
13. Сутність та види майнового страхування.
14. Страхування відповідальності.
15. Страхова премія, страхова сума та страхове відшкодування, умовна та безумовна страхова франшиза.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Журавка О.С., Бухтіарова А.Г., Пахненко О.М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
2. Журавльова Т.О., Дем'янчук М. А. Страхування : навч. посіб. Одеса, 2017. 296 с.
3. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. М 48 Страхування : навчальний посібник / Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.

4. Плиса В. Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ : Каравела, 2019. 512 с.
5. Попова Л.В., Марич М.Г., Федішин М.П. Міжнародне страхування: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 184 с.
6. Русул Л.В., Федішин М.П., Лаврук Н.А. Страхування: від теорії до практики: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 288 с.
7. Страхувий менеджмент: навч. посіб. / В. І. Аранчій, О. М. Остапенко, Т. М. Остапенко. Полтава: ПДАА, 2018. 252 с.
8. Сосновська О.О. Страхування: навчальний посібник / О.О. Сосновська. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
9. Терещенко Т.Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.
10. Фінанси страхових організацій : у схемах і таблицях : навч. посібник / укл.: М.П.Федішин, Л.В. Попова, С.С. Кучерівська. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2023. 228 с.

СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Екзаменаційний білет фахового іспиту включає 22 завдання двох рівнів складності: простого та підвищеного. Складність завдань визначається кількістю логічних кроків, які повинен виконати вступник у процесі їх розв'язання. На роботу з цими завданнями відведена одна година.

Перша група – 20 завдань простого рівня складності, розв'язання яких потребує від вступників стандартного застосування програмного матеріалу за відомими алгоритмами та зразками.

Максимальна оцінка кожного з цих завдань – 8 балів.

Завдання першої групи з вибором однієї правильної відповіді (варіанти відповіді подані українським буквеним списком: А; Б; В; Г). Наявність у бланку відповідей більше однієї відмітки, виправлення варіанту відповіді або відсутність відмітки визначається як неправильна відповідь і оцінюється в **нуль** балів.

Друга група – два завдання підвищеного рівня складності, розв'язання яких розкриває здатності робити висновки, логічно і математично міркувати, обґрунтовувати свої дії та чітко формулювати їх.

Максимальна оцінка кожного з цих завдань – двадцять балів.

Усі завдання цієї групи є завданнями відкритої форми з розгорнутою відповіддю (повне розв'язання й обґрунтування одержаної відповіді). Розв'язання завдань повинно містити послідовні логічні судження та пояснення, необхідні посилання на відповідні факти, з яких випливає конкретне твердження. Всі розв'язання мають бути чіткими, конкретними, достатньо ілюстрованими.

Двадцять балів виставляються, якщо вступник розв'язав завдання повністю і правильно та надав обґрунтування одержаної відповіді.

Шістнадцять бали виставляється, якщо вступник не закінчив розв'язання, виконавши більше половини логічних кроків, або не розкрив повністю сутність відповіді.

Вісім бали виставляється, якщо вступник не закінчив розв'язання, виконавши менше половини логічних кроків, та не одержав кінцевого результату.

Нуль балів виставляється у всіх інших випадках.

Оцінки, виставлені за кожне завдання фахового іспиту, додаються.

Максимальна сума балів за всі завдання фахового іспиту – двісті балів.

На бланку відповідей (нижче останнього запису вступника) проставляється (цифрами та прописом) сумарна кількість балів за фаховий іспит, що засвідчується підписами членів фахової атестаційної комісії, які перевіряли роботу. Роботи, оцінені балами 0-80 або 180-200, додатково перевіряються головою фахової атестаційної комісії та засвідчуються його підписом.